Anul al 54-lea 12 Pagini EXEMPLARUL { ... / în străinătate 4 lei } 12 Pagini Nr. 224 Luni 16 August 1937

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. ...

P IIII

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

„BAZACONII DE VARĂ"

Timp de aproape o lună, adică tocmai atât cât a lipsit M. S. Regele din țară, au apărut în diferite ziare din Capitală, — mai serioase și mai puțin serioase, dar toate inspirate din acelaș izvor guvernamental, — precizări asupra schimbării guvernului.

Se afirma chiar că evenimentul se va petrece a doua zi după înapoerea Suveranului, când primul ministru va solicita audiența protocolară pentru a prezenta M. Sale demisiunea guvernului. Mai mult de cât atât: se șoptea din acelaș izvor, ca un mare secret, că Suveranul, în convorbirile ce le-a avut în străinătate cu diferite personalități politice, le-ar fi comunicat hotărîrea ca la înapoere în țară să schimbe guvernul al cărui mandat a expirat.

Toate aceste știri au circulat și au fost înregistrate de ziare. Nimeni n'a intervenit să le desmintă — nici cenzura, nici primul ministru. „Universul", singurul, a atras atenția cititorilor săi, să nu acorde crezare acestor știri.

Aceasta se petrecea tot în cursul acestei veri, tot pe călduri tropicale.

Ce l-a determinat oare pe d. Tătărăscu, ca deodată, și exact 24 de ore după înapoerea M. Sale, să intervie și să declare — urbi et orbi — cu grijă ca declarația sa să treacă și granița, că tot ce s'a scris săptămâni dearândul n'au fost de cât „bazaconii de vară"?

Eu cred că nu există de cât o singură explicație.

Guvernul actual, care de patru ani de zile a impus țării o guvernare cu baioneta stării de asediu și cu foarfecele cenzurii, o guvernare la adăpost de orice control și de orice posibilitate de critică, simțindu-și apropiat ceasul sfârșitului, a voit să-și prepare circumstanțe noui pentru a pretinde continuarea guvernării. Aceste circumstanțe nu puteau fi pregătite de cât cu concursul unei opoziții cât mai dezbinate și cât mai preocupate de lupte între partidele care o formează. Dacă Suveranul la înapoerea sa ar fi găsit o opoziție puternică, hotărîtă și conștientă de datoria ei, gata să-și ia răspunderea situației și să și-o îndeplinească spre mulțumirea tuturor, de sigur că n'ar fi fost posibilă prelungirea unei guvernări care, numai în ziua când presa va fi iar liberă — dacă Dumnezeu ne va mai hărăzi asemenea zile! — va putea fi judecată, la lumina faptelor și a adevărului întreg.

Era deci interesul guvernului să arunce în rândurile opoziției mărul discordiei. Și ce putea provoca mai repede discordia ca anunțarea unei apropiate crize de guvern? Din clipa în care căderea guvernului era sigură, nu mai avea nici un rost lupta împotriva lui, luptă care putea duce la unirea forțelor între partidele serioase din opoziție. Ea trecea pe alt plan: cine va fi acela căruia i se va încredința puterea? Și astfel s'au întețit atacurile între diferitele grupări din opoziție, fiecare tăgăduind celelalte dreptul și putința de a guverna și uitând obiectul principal: interesul țării. Iar d. Tătărăscu, din umbră, jubila că, — regisor maestru, — a putut, înlesnind, prin diferite organe ale sale și sub protecția cenzurii, răspândirea „bazaconiilor de vară", să distragă atențiunea de la actele guvernului și s'o îndrepte spre preocupări mărunte și străine de interesele țării.

Și acum, odată cu înapoerea Suveranului, în fața acestei situații, primul ministru apare în public și aruncă bomba: „Bazaconii de vară!"

Dar mai sunt în țara aceasta și oameni de bine, cari se gândesc și la interesele țării și cari își dau seama că nu se mai poate continua cu „bazaconii".

Nu trece zi să nu avem de înfruntat teroarea cenzurii care ne împiedică de a arăta pentru ce opinia publică socotește că nu e posibil să se **guverneze fără control și fără răspundere sau cu răspundere limitată. Fiindcă răspunderea oricărui guvern constituțional—și România este încă o țară constituțională — este nu numai față de Suveran dar și față de țară, iar dreptul la control îl are pe deantregul țara.**

Să ridice guvernul starea de asediu, să desființeze cenzura și să vie în fața țării la judecata actelor sale. Să lase libertate cuvântului acelora cari au ceva de spus, să lase libertate scrisului acelora cari au de arătat greșelile și abuzurile făptuite și dacă, cu toate acestea, se va dovedi că țara e și ea de părere că tot ce s'a spus despre schimbarea guvernului n'au fost decât „bazaconii de vară", fiindcă mai bun guvern ca cel de azi nu poate fi, atunci n'are de cât d. Tătărăscu să-și continue opera până la capăt.

Altfel, o guvernare, care de patru ani se dosește sub stare de asediu și cenzură și care vrea să continue tot astfel, devine ea însăși, domnule Tătărăscu, o „bazaconie de vară".

STELIAN POPESCU

BRICUL MIRCEA PE FURTUNĂ ȘTIUBEY

Intre români—și ei!

Toți românii, din toate colțurile țării, indignați de îndrăzneala Blumenfelzilor și Braunsteinilor sărindăreni cari continuă, — ei veneticii veniți de ieri din Galiția maternă — să dea țării ospitaliere lecții și îndrumări, toți românii repetă agenților Anei Pauker somațiunea de a nu se mai amesteca în problemele cari privesc exclusiv familia românească, exclusiv națiunea dominantă.

Voevozii cincumciși ai Sărindarului, ori sărmanele lor paravane închiriate cu arginții Iudei, ocolesc problema atât de clară și bâigue mereu „dreapta-stânga, democrație-reacțiune", ca și cum ar fi vorba de simple disensiuni în sânul neamului românesc.

Nu vor cu nici un chip Blumenfelzii să înțeleagă, ori se fac că nu înțeleg, că problema este pusă neted și clar: între noi românii și ei.

Deosebirile noastre de vederi, diversitatea nuanțelor în expunerea soluțiilor tuturor problemelor, divergențele chiar, sunt chestiuni de familie cari ne privesc pe noi, numai pe noi, și o decență elementară ar trebui să impună mosafirilor nepoftiți să înceteze temerarul lor sistem de a se instala în posturile de dascăli și îndrumători ai unui popor bun și mândru care nu a făcut decât greșala de a ospăta veneticii cu o regretabilă generozitate.

Aceasta este problema: între români și ei!

Minoritatea evreiască nu vrea să se desolidarizeze de cei cari vorbesc când în numele ei, când în numele nostru.

Evreii din România, cetățenii pacinici cari vor să-și câștige în liniște existența, trebue să-și dea seama că tot acest permanent și insolent amestec al coreligionarilor lor în problemele noastre, ale familiei românești, provoacă reacțiunea firească dictată de o legitimă apărare.

Chiar unul de ai lor, Ber- despre antisemitism, scria:

„Dacă această ostilitate, acest desgust chiar, nu s'ar fi exercitat față de evrei decât un timp și doar într'o țară, ar fi fost ușor să găsești cauzele restrânse ale acestei uri, dar această rasă a fost din contra expusă urei tuturor popoarelor în mijlocul cărora s'a stabilit. Trebue deci pentru că dușmanii evreilor aparțin celor mai diferite rase, și că trăesc în țări depărtate unele de altele, conduse de legi diferite, guvernate de principii opuse, cari nu aveau nici aceleași moravuri, nici aceleași tradiții, trebue deci CA PRICINA, CAUZA GENERALA A ANTISEMITISMULUI SA FI PORNIT, SA FI EXISTAT IN ISRAEL INSUȘI ȘI NU IN CEI CARI L-AU COMBATUT".

Cei cari provoacă reacțiunea de legitimă apărare a neamului românesc sunt deci cei cari, streini de neamul nostru, proaspăt pripășiți de aiurea, își arogă cu îndrăsneală rolul de conducători și îndrumători ai opiniei publice!

Poate avea cineva curajul să susțină că este *nard Lazare, în cartea sa* **excesivă pretenția unei națiuni conștiente ca viața sufletească, spirituală, culturală, economică ori politică să fie condusă de fii ei, după tradițiile noastre creștinești și monarhice?**

Vrem să ne păstrăm structura noastră sufletească, vrem să ne păstrăm ființa noastră etnică și alarma aceasta prevăzătoare ne-o dau exemplele triste din alte țări!

In prefața unei lucrări recente, scriitorul francez Leon de Poncins scrie:

„Printre oamenii cari au condus timp de zece ani destinele bolșevismului era o imensă majoritate de evrei și acești oameni au pus în practică o doctrină elaborată de Karl Marx și Lassalle, cei doi profeți roșii: doi evrei.

„Sumbra măcelărire imperială dela Iekaterinburg a

(Continuare în pag. 2-a)

Barcă surprinsă de furtună pe Marea Neagră

Șase persoane înecate

Constanța, 10 August

O patrulă de grăniceri a găsit, la malul mării, în apropiere de comuna Limanul, cadavrul unui tânăr, între 25-30 ani.

Grănicerii au recunoscut pe locot. Vântu Mihail, din corpul grănicerilor, care plecase, împreună cu alți cinci prieteni, cu o barcă, dealungul litoralului.

Prinsă de furtună, barca s'a răsturnat, iar toți ocupanții au pierit în valuri.

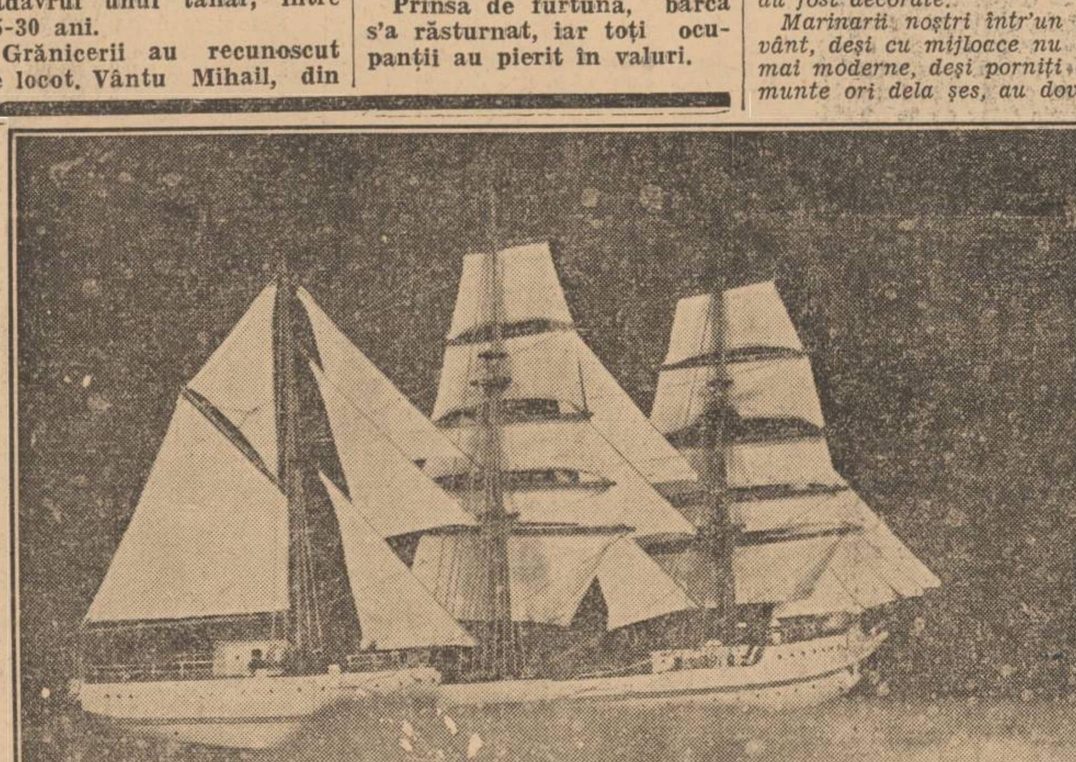

Macheta noului nave școală „Mircea"

15 August: Ziua marinei

Țara întreagă este în sărbătoare. Nu numai la Constanța, ci și în toate porturile, în orașe și orășele, în sate și cătune: odată cu Sfânta Maria se sărbătorește și Marina Română, care și-a ales pe Maica Domnului ca ocrotitoare.

Astăzi sărbătorim Marea și Dunărea noastră, dar mai ales pe vitejii lor cutreetori, pe marinarii noștri dragi, cari, vrednici urmași ai pânzarilor lui Ștefan cel Mare și ai lui Mircea cel Bătrân, și-au arătat iscusința și voinicia atât pe Dunăre, cât și în largul mărilor și oceanelor.

In adevăr:

Marinarii noștri în războiul Independenții au scufundat monitoare turcești și au bombardat Vidinul;

Marinarii noștri în războiul Balcanic din 1913 au făcut și apărat podul de peste Dunăre;

Marinarii noștri în războiul de Intregire au luptat cot la cot cu camarazii dela uscat, începând cu Turtucaia, continuând în retragerea dealungul Dunării și mergând până la gurile ei, unde au stat de veghe spre a apăra spatele frontului depe Siret. Pentru aceste fapte de război monitoarele noastre au fost decorate.

Marinarii noștri într'un cuvânt, deși cu mijloace nu tocmai moderne, deși porniți dela munte ori dela șes, au dovedit țării că merită dragostea ce li s'a arătat în toate împrejurările, dar mai ales în ziua de 15 August.

In această zi, la Constanța în special, M. S. Regele ține să fie prezent la serbări, ca prin pilduitoare, înălțătoare și pline de tâlc cuvinte să arate întregii țări netăgăduita atențiune ce trebue să se dea celor doua marine, — de război și de comerț.

Astfel în 1933 M. Sa a dăruit 100.000 lei pentru a da putință navei-bază „Constanța" să facă o călătorie în Mediterana cu elevii școalei navale, amenințați a face practica la uscat din lipsă de fonduri.

In 1934 M. Sa a ținut să-și manifesteze admirația pentru „marile eforturi, iraționale chiar" ale marinarilor „față de mijloacele ce li se pun la dispoziție".

„Alături de voi în orice clipă pentru întărirea și perfecționarea marinei noastre, fac cel mai călduros apel acelora cari au astăzi răspunderea în țară, ca din mijloacele cari se găsesc să pună la dispoziție ceeace se poate ca marina noastră să înceapă să se desvolte așa cum trebue, căci Marina nu este un lux, ci o necesitate".

In 1935, M. Sa mulțumește guvernului pentru sprijinul dat „acestei arme importante a țării, făcând să licărească la orizont această dorință a Mea, care știu că este a tuturor marinarilor, ca în loc să facem marină pe uscat, să o facem pe mare, pentru ca acel Spirit Mircea să dăinuiască iarăși și să trăiască necontenit în marina noastră".

In 1936 M. Sa a spus:

„Eu țiu ca marina noastră să fie o marină puternică, în care marinarii să fie adevărați marinari cu o singură pasiune: vasul lor. „Spiritul Mircea" a fost acela care a creiat pe primii noștri marinari. Pentru perpetuarea lui am hotărît ca școala navală să se numească pe viitor școala navală a Majestății Sale „Mircea", pentru ca tinerii cari vin în marina noastră să cunoască dela început că sunt pe un vas care întruchipează acest spirit".

Această înaltă dorință a fost pentru Liga Navală Română o poruncă. Mircea nu mai este, dar fiindcă tinerii cari vin în marină să simtă că sunt pe un vas, — un nou Mircea trebue cât de curând să dea posibilitatea acelui „Sunt". Pentru a realiza acest măreț scop, cu lozinca Cât de puțin, dar dela toți, Liga a lansat cunoscutul apel către toți fii țării, ca din obolul tuturora, cât de mic, să se grăbească construirea noului Mircea.

Iată cum a apreciat M. Sa, președintele activ al Ligii Navale Române, această inițiativă în numărul festiv al revistei ei de propagandă „Marea noastră":

„Nimeni mai mult ca Mine nu s'a bucurat când a primit vestea acestei inițiative. M'am bucurat, căci firea Mea mă îndeamnă în spre tot ce are a face cu marea și marina.

Opera cea mai națională ce trebue îndeplinită de Liga Navală Română începe de azi înainte. E o operă la care nu trebue să se înhame numai un comitet restrâns de oameni de bunăvoință, ci massa cea mare a populației românești.

Iubirea de mare și spiritul de marinar este un factor de căpetenie în educația unei națiuni și ași avea o nespusă mulțumire dacă Liga Navală va reuși pe deplin să propage în mulțime această dragoste și acest spirit.

La noi acest spirit al mării și al marinei a fost cristalizat în bricul Mircea și de aceea salut ca un fapt fericit inițiativa Ligei de a face propagandă pentru înzestrarea Marinei Mele cu un nou vas-școală care purtând numele celui vechi, va deștepta în generațiile de mâine acel avânt, acea disciplină, acel spirit al datoriei care trebue să fie substratul sufletesc al oricărui marinar.

Aceste vorbe le îndrept către Liga Navală Română cu toate felicitările pentru cei 10 ani de activitate și cu calda urare ca viitorul să fie cât mai rodnic și activ".

La aceste cuvinte ce am mai putea adăoga de cât să dăm dovada, azi de Ziua marinei, cât de mult o iubim și să răspundem cu mic cu mare la apelul Ligei navale române.

Trăiască marina regală română!

Comandor A. NEGULESCU

LONDRA SUB APĂ

Londra, 13 (Rador). — O furtună de o violență extraordinară a izbucnit azi dimineață, fiind însoțită de un adevărat potop.

In câteva ore, ploaia a transformat străzile din cartierele joase în adevărate torente.

Pe marile artere cu pavaj de lemn, solul a cedat în numeroase puncte din cauza presiunii apei ce se scurgea prin canaluri, formând puternice fântâni arteziene din care apa țâșnea cu violență, transformând străzile în lacuri și făcând imposibilă circulația pe ele.

Câtva timp ambasada Franței a fost izolată complet.

Peste 100 case sunt inundate. Apa a pătruns în pivnițe și la partere.

AUTOBUZ CĂZUT IN PRĂPASTIE

Roma, 13 (Rador). — Un autobuz în care se aflau 11 călători s'a prăbușit într'o prăpastie în apropiere de Belluna.

Patru călători au fost uciși și șapte grav răniți.

Sosirea Voevodului Mihai în Capitală

Măria Sa Voevodul Mihai a sosit Vineri seara în Capitala, venind de la Florența.

Pe peronul gării Mogoșoaia, Marele Voevod a fost salutat de d-nii I. Inculeț, vice-președintele consiliului de miniștri; R. Franasovici, ministrul comunicațiilor; Valer Pop, ministrul industriei; general Gabriel Marinescu, subsecretar de stat la interne; dela palatul regal: colonel Urdăreanu, mareșalul palatului; generali Balif și Condeescu; colonel Filimon; ministru C. Flondor; maior Sidorovici; apoi d. general Papazoglu, comandantul pieței; Sergiu Dimitriu, director general O. N. T.; chestor George Botez, inspector Eugen Clonța, etc.

Dela gara Mogoșoaia, Marele Voevod Mihai s'a dus cu automobilul la palatul regal.

Trimisul marinei franceze la serbările marinei noastre

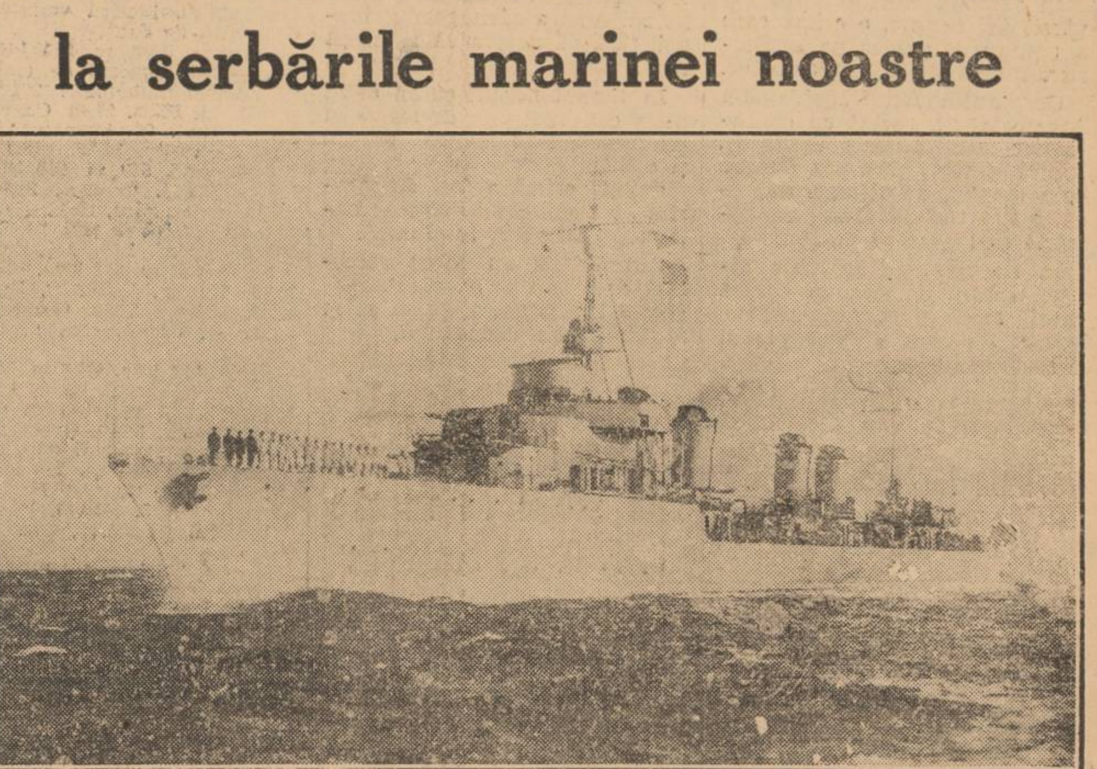

Contratorpilorul francez „Vauban" sosit Vineri dimineață la Constanța spre a participa la serbările marinei noastre.